

**Vastaus Alice Girsin valtuustoaloitteeseen hiekoitussepin korvaamisesta hienompijakoisella hiekalla**

Kaupunkirakentaminen ja tilat palvelukokonaisuus, infrapalvelut, katu ympäristö ja kaupunkivedet, katuinsinööri Heidi Jokinen, 8.5.2026:

Valtuutettu Alice Girs ym. ovat kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.3.2026 § 52 tehneet valtuustoaloitteen hiekoitussepin korvaamisesta hienompijakoisella hiekalla. Selvitystä pyydetään mahdollisuudesta siirtyä käyttämään talvikauden liukkaudentorjunnassa hienompijakoista hiekkaa nykyisen hiekoitussepin sijaan.

Kaupungin kunnossapito on jaettu viiteen alueurakka-alueeseen. Sen lisäksi talvikaudella liikennemääriltään vilkkaimmat jalankulun ja pyöräilyn väylät hoidetaan tehostettuna omana urakkana. Urakka-asiakirjoissa on määritelty, että alueurakkaan kuuluvien väylien liukkaudentorjunnassa käytetään raekooltaan 3–6 mm kalliomursketta. Tehostetun talvihoidon reitillä liukkaudentorjunnassa käytetään 6 kilometrin matkalla suolaa ja muulla reitillä pestyä hiekkaa raekooltaan 1–6 mm.

Kalliomurske pureutuu jäähän antaen paremman pidon terävien reunojen ansiosta. Kalliomurskeen etuna on myös, että se ei sisällä pölyä tai irtoainesta, joten se ei jäädy helposti. Pyöreytensä vuoksi hiekka kulkeutuu liikenteen ja tuulen vaikutuksesta helpommin pois hiekoitetulta alueelta esim. pientareille ja ojiin, mikä saattaa lisätä hiekoitustarvetta. Hiekka myös painuu herkemmin jään sisään, mikä myös lisää hiekoitustarvetta.

Kalliomurskeen ja hiekan poistamisessa ei ole työteknisesti juurikaan eroa, mutta kalliomurske ei pölyä keväällä niin paljon kuin hiekka. Katupölyyn liittyvissä tutkimuksissa on todettu, että käytettäessä hienojakoista hiekoitusmateriaalia lisääntyivät hengitettävien hiukkasten pitoisuudet (PM10) merkittävästi verrattuna karkeampaan hiekoitusmurskeeseen. Kalliomurskeen sekä hiekan käyttö molemmat kuluttavat uusiutumattomia luonnonvaroja, mutta eivät ole kumpikaan ympäristölle haitallisia. Kiertomaa Oy toimittaa kaupungille alueurakoissa käytettävän kalliomurskemateriaalin. Autojen maalipintojen kulumisesta kunnossapidolle ei ole tullut palautetta.

Kunnossapito on kerännyt kokemuksia pestyn hiekan käytöstä tehostetun talvihoidon kävely- ja pyöräreitillä. Pestyssä hiekassa ei ole pölyävää hienoaainesta. Hiekka on pyörän renkaille ja koiran tassuille ystävällisempi ratkaisu ja olemme saaneet sen käytöstä positiivista palautetta. Kustannuksiltaan pesty hiekka on kuitenkin huomattavasti kalliomursketta arvokkaampaa.

Turun kaupungin katu ympäristö ja kaupunkivedet toteaa selvityksessään, että liukkaudentorjuntamateriaalina kalliomursketta ei ole perusteltua vaihtaa hiekkaan. Kalliomurskeen teho liukkaudentorjunnassa on parempi kuin hiekan ja se on kokonaistaloudellisesti edullisempi vaihtoehto kuin hiekka. Pestyn hiekan käyttöä tehostetun talvihoidon reitillä on tarkoitus jatkaa.

Kimmo Suonpää  
kaupunkirakentamispalveluiden johtaja